

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobkyně: **V. K.**, zastoupená JUDr. Štěpánem Pastorkem, advokátem, se sídlem Praha 2, Španělská 770/2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 936/3, o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2023, č. j. 17 A 100/2023 - 38,

t a k t o :

- I. Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2023, č. j. 17 A 100/2023 - 38, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.
- II. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta JUDr. Štěpána Pastorka, **se určuje** částkou 8 228 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

[1] Žalobkyně dne 18. 7. 2023 požádala o poskytnutí dočasné ochrany v České republice podle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace (dále jen „Lex Ukrajina“). Žalobkyně po vypuknutí konfliktu na Ukrajině přicestovala dne 15. 3. 2022 do České republiky, která jí dne 17. 3. 2022 udělila dočasnou ochranu. Poté, dne 19. 10. 2022,

odcestovala na Kypr, kde dne 23. 10. 2022 rovněž požádala o dočasnou ochranu. Ta jí byla udělena s omezenou dobou platnosti do 4. 3. 2023. Žalobkyně se vrátila dne 3. 11. 2022 do České republiky, kde žije její sestra. Po zamítnutí její žádosti o dlouhodobé vízum za účelem strpění pobytu požádala opakovaně o dočasnou ochranu. Žalovaný však vrátil žalobkyni žádost jako nepřijatelnou, neboť požádala o udělení dočasné ochrany či mezinárodní ochrany, nebo ji získala, v jiném členském státě EU [§ 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina].

[2] Proti postupu žalovaného brojila žalobkyně žalobou na ochranu před nezákonným zásahem. Tu Městský soud v Praze (dále „městský soud“) odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního (dále „s. ř. s.“).

[3] Městský soud vyšel ze zjištění, že žalobkyně je dle spisového materiálu, zejména platformy *Tempora Protection Database*, a vyjádření kyperských orgánů, nadále vedena jako držitelka dočasné ochrany na Kypru. Dále obsáhle citoval z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2022, č. j. 2 Azs 178/2022 - 46, který byl vydán za skutkově obdobné situace a v němž kasační soud konstatoval, že z čl. 29 Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími (dále jen „směrnice 2001/55/ES“ nebo „směrnice o dočasné ochraně“), nevyplývá povinnost členského státu umožnit soudní přezkum každého negativního rozhodnutí o žádosti o dočasnou ochranu. Opravný prostředek je přiznán pouze osobám vyloučeným z této ochrany ve smyslu čl. 28 směrnice, tedy osobám, u nichž existují závažné důvody se domnívat, že spáchaly závažné trestné činy (například zločiny proti lidskosti). Tamní stěžovatelé do této skupiny zjevně nespádali, neboť jim byla poskytnuta doplňková ochrana v jiném členském státě. Správní orgán při posuzování žádosti o dočasnou ochranu pouze ověřuje, zda již žadatel ochranu požívá v jiném členském státě. Důvod nepřijatelnosti dle § 5 odst. 1 písm. d) Lex Ukrajina neponechává prostor pro správní uvážení. Dočasnou ochranu lze dle čl. 11 směrnice o dočasné ochraně získat pouze v jednom členském státě. Ochrana základních práv je zajištěna na úrovni celé EU; žadatelé nemají právo volby konkrétního státu. Jestliže tamní stěžovatelé požádali o ochranu ve Španělsku, kde jim byla udělena, po jejím udělení již nemohou žádat o ochranu v jiném členském státě. Nejvyšší správní soud dovodil, že oprávnění podat opravný prostředek podle čl. 29 směrnice se na stěžovatele nevztahuje, neboť nebyli z ochrany vyloučeni, nýbrž ji již požívají v jiném členském státě. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku neshledal rozpor mezi § 5 odst. 2 Lex Ukrajina a čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, který výslovně připouští zákonné výjimky ze soudního přezkumu. Výluka soudního přezkumu v daném případě není v rozporu s právem EU ani s Listinou. Závěr o nepřijatelnosti žádosti z důvodu existence ochrany v jiném členském státě zároveň nepředstavuje zásah do základních práv žadatelů. Městský soud reflektoval, že Nejvyšší správní soud v uvedené věci posuzoval žalobu proti rozhodnutí, a nikoli proti nezákonnému zásahu, dovodil však, že tato odlišnost nemá na aplikaci zde vyslovených závěrů na nyní projednávanou věc význam.

[4] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) napadá shora označené usnesení kasační stížností z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a, b, a d) s. ř. s. Namítá, že městský soud pochybil, pokud její žalobu proti nezákonnému zásahu odmítl, namísto aby o ní meritorně rozhodl a nařídil

pokračování

žalovanému obnovení stavu před vrácením žádosti o dočasnou ochranu. Vrácení žádosti jako nepřijatelné podle § 5 odst. 1 písm. c) a d) Lex Ukrajina (s vyloučením soudního přezkumu takového postupu podle § 5 odst. 2 téhož zákona) je nezákonným zásahem ve smyslu § 82 a násl. s. ř. s. (výluka ze soudního přezkumu je v rozporu s právem Evropské unie, konkrétně se směrnicí o dočasné ochraně a prováděcím rozhodnutím Rady (EU) 2022/382. Podle operačních pokynů k tomuto rozhodnutí není žádost o dočasnou ochranu podmíněna vnitrostátními procedurami, a skutečnost, že žadatel požádal o ochranu v jiném členském státě, není důvodem pro její vyloučení. Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 4. 10. 2023, č. j. 6 A 104/2023-41, řešil obdobnou situaci a dovodil, že výluka soudního přezkumu dle § 5 odst. 2 Lex Ukrajina musí být vykládána restriktivně, neboť omezuje právo na soudní ochranu (to plyne i z rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Ans 9/2007-197). Stěžovatelka dále poukazuje na čl. 47 Listiny základních práv EU a rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci *El Hassani* (C-03/16), podle něhož musí být zajištěn přístup k soudu, je-li dotčeno právo zaručené unijním právem. V tomto smyslu odkazuje i na čl. 29 směrnice o dočasné ochraně, který zakotvuje právo na opravný prostředek a podpůrně i na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 27. 6. 2023, č. j. 57 A 20/2023-66, který zastává širší výklad pojmu „vyloučení z poskytnutí dočasné ochrany“ a dovozuje, že i nepřijetí žádosti může být předmětem soudního přezkumu.

[5] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti upozornil na přijetí prováděcího rozhodnutí Rady o prodloužení dočasné ochrany zavedené jejím rozhodnutím č. 2022/382 do března 2027. Na základě jednomyslné podpory vyjádřené na jednání Coreperu dne 11. 6. 2025 a následně potvrzené Radou ministrů vnitra dne 13. 6. 2025, došlo k přijetí změn v úvodních ustanoveních (recitálech), které se týkají mimo jiné i druhotných pohybů. Nově přijaté recitály výslovně uvádějí, že žádosti o dočasnou ochranu podané osobou, která již požívá této ochrany v jiném členském státě, mají být zamítnuty. Stěžovatel zdůrazňuje, že pojem „zamítnout“ má autonomní unijní význam, zahrnující (dle čl. 3 odst. 8 nařízení 2024/134) veškeré formy negativního posouzení. Odkazuje rovněž na bod 30 odůvodnění rozsudku SDEU ve věci *Krasiliva*, který potvrzuje, že členské státy nejsou povinny poskytovat asistenci při zrušení dočasné ochrany v jiném státě. S ohledem na to, že text uvedeného návrhu (č. 9933/25) dosud není veřejně dostupný, stěžovatel jej pro přehlednost cituje a přikládá v anglickém i českém znění. Má za to, že Rada ve svém aktuálním prováděcím rozhodnutí, kterým prodloužila platnost dočasné ochrany poskytované občanům Ukrajiny, jasně deklarovala, že druhotné pohyby držitelů povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany dle čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně nejsou žádoucí. Členské státy by proto měly žádosti těchto osob zamítat bez dalšího, nikoli jim dočasnou ochranu udělovat, vyzývat je k jejímu vzdání se, nebo jinak asistovat při jejím ukončení v jiném státě. Rada rovněž upřesnila výklad dohody členských států o neaplikaci čl. 11 směrnice o dočasné ochraně. Tato dohoda nebrání členskému státu odmítnout žádost osoby, která již v minulosti dočasnou ochranu měla, ale aktuálně ji nedrží. Taková osoba má možnost požádat o obnovení ochrany ve státě, kde jí byla původně udělena. Jinými slovy, jak v případě, kdy je cizinec držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě, tak i v případě, kdy jí již nedisponuje, může být jeho žádost o udělení dočasné ochrany odmítnuta. Není přitom rozhodné, jakým způsobem vnitrostátní právní úprava takové odmítnutí provede – zda meritorním rozhodnutím, či odmítnutím posouzení žádosti jako celku. Z unijní úpravy totiž nevyplývá požadavek na konkrétní formu individuálního právního aktu, kterým má být žádost zamítnuta.

[6] Usnesením ze dne 31. 12. 2024, č. j. 3 Azs 222/2023-46, Nejvyšší správní soud řízení v uvedené věci přerušil, neboť SDEU byla usnesením tohoto soudu ze dne 30. 11. 2023, č. j. 8 Azs 93/2023-37, předložena předběžná otázka týkající se práva na soudní ochranu proti neudělení povolení k pobytu osobám požívajícím dočasné ochrany a dále předběžná otázka týkající se nepřijatelnosti žádosti o povolení k pobytu osoby za účelem poskytnutí dočasné ochrany, jestliže cizinec požádal o povolení k pobytu v jiném členském státě, či mu v něm již bylo uděleno.

[7] Poté, co SDEU rozsudkem ze dne 27. 2. 2025, ve věci C-753/23, *Krasiliva*, o těchto předběžných otázkách rozhodl, odpadla překážka řízení a usnesením ze dne 12. 6. 2025, č. j. 3 Azs 222/2023-50, bylo rozhodnuto o pokračování v řízení.

[8] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Nejprve je vhodné připomenout, že s ohledem na povahu napadeného usnesení, kterým městský soud žalobu stěžovatelky odmítl, přichází v úvahu pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (srov. například usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2011, č. j. 2 As 15/2011-111). Přestože se tedy stěžovatelka v kasační stížnosti formálně dovolává kasačních důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s., kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. představuje speciální důvod, který v sobě z povahy věci zahrnuje důvody vyplývající z § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s. (viz například rozsudek tohoto soudu ze dne 14. 7. 2020, č. j. 4 As 90/2019-43). Nezákonnost napadeného usnesení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tak může spočívat například i v tom, že městský soud aplikoval výluky ze soudního přezkumu, která na věc nedopadá. Ačkoliv tedy stěžovatelka výslovně neodkazuje na § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., z obsahu její kasační stížnosti je zřejmé, že v ní brojí proti odmítnutí žaloby městským soudem, tudíž se jedná o námitky podřaditelné právě pod posledně uvedený kasační důvod. Na základě něj Nejvyššímu správnímu soudu přísluší zabývat se pouze tím, zda městský soud pochybil, odmítl-li žalobu s poukazem na výluky ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 Lex Ukrajina; kasační soud naopak není oprávněn zabývat se meritem věci, neboť tím se při odmítnutí žaloby nemohl zabývat ani městský soud.

[11] Městský soud své rozhodnutí založil na závěru, že žalobu nelze věcně projednat, neboť jí brání překážka nepřípustnosti ve smyslu § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ve spojení s § 6 s. ř. s. a § 5 odst. 2 Lex Ukrajina. Podle názoru městského soudu stěžovatelka nemá právo na udělení dočasné ochrany v České republice, pokud jí již byla taková ochrana poskytnuta v jiném členském státě Evropské unie, konkrétně na Kypru. Postup správního orgánu, který žádost za této situace vrátil jako nepřijatelnou, proto dle městského soudu nemohl zasáhnout do veřejných subjektivních práv stěžovatelky. Z uvedeného pak městský soud dovodil, že stěžovatelce v České republice nenáleží ani právo na soudní přezkum postupu žalovaného spočívajícího ve vrácení žádosti jako nepřijatelné. V tomto směru odkázal i na rozsudek

pokračování

Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 3. 2023, č. j. 2 Azs 178/2022-45, v němž byl uvedený právní názor již dříve aprobevován.

[12] Posouzení souladnosti soudní výluky vnitrostátního práva s evropským právem bylo předmětem druhé předběžné otázky předkládané osmým senátem tohoto soudu, na níž SDEU odpověděl v rozsudku ve věci C-753/23, *Krasiliva*, takto: „Článek 8 odst. 1 směrnice 2001/55 ve spojení s článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládán v tom smyslu, že osoba požívající dočasné ochrany podle této směrnice má právo na účinný prostředek nápravy před soudem proti rozhodnutí, kterým se žádost o udělení povolení k pobytu ve smyslu tohoto článku 8 odmítá jako nepřijatelná.“

[13] Otázkou souladu vnitrostátní právní úpravy s unijní úpravou se Nejvyšší správní soud ve světle výše uvedeného rozhodnutí SDEU již opakovaně zabýval. Věnoval se jí zejména v rozsudku ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024-42, kde podrobně reagoval na argumentaci účastníků řízení, která byla obdobná jako ve věci nyní projednávané. Na závěry zmiňovaného rozsudku pak Nejvyšší správní soud navázal v řadě dalších případů, které se týkají právně a skutkově obdobné situace; tedy situace, kdy žadatel požádá o udělení dočasné ochrany v jiném členském státě, ta je mu udělena, žadatel pak požádá o její udělení v České republice, ale žádost je shledána jako nepřijatelná (viz například rozsudky ze dne 25. 4. 2025, č. j. 5 Azs 21/2025-31, ze dne 24. 4. 2025, č. j. 9 Azs 70/2024-37, ze dne 24. 4. 2025, č. j. 9 Azs 227/2024-31, ze dne 10. 4. 2025, č. j. 1 Azs 167/2024-48, ze dne 9. 4. 2025, č. j. 9 Azs 21/2025-16, ze dne 5. 6. 2025, č. j. 6 Azs 21/2024 – 49, či ze dne 6. 6. 2025, č. j. 3 Azs 225/2024 – 32). Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od závěrů, které jsou napříč jeho senáty jednotné, odchýlit. Nyní proto pro stručnost na rozsudek ve věci sp. zn. 1 Azs 174/2024 zcela odkazuje a níže pouze shrnuje podstatné závěry, které se s ohledem na podobnost kasační argumentace plně uplatní i v tomto případě.

[14] Nejvyšší správní soud konstatoval, že v rozsudku *Krasiliva* SDEU jednoznačně potvrdil právo osoby požívající dočasné ochrany na účinný prostředek nápravy před soudem proti postupu členského státu. Proto přehodnotil své závěry vyslovené dříve v rozsudku č. j. 2 Azs 178/2022-46, a uzavřel, že výluka ze soudního přezkumu podle § 5 odst. 2 Lex Ukrajina není slučitelná s právem EU, neboť osobám požívajícím dočasné ochrany právo na účinný prostředek nápravy nepřipustně odepírá. Nelze ji proto aplikovat.

[15] Dále je třeba upozornit, že podle rozsudku č. j. 1 Azs 174/2024-42 udělení „dočasné ochrany“ ve smyslu Lex Ukrajina ve skutečnosti znamená poskytnutí dílčích práv osobám požívajícím dočasné ochrany podle Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. 3. 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana. Jinými slovy, členské státy udělují pouze oprávnění k pobytu z dočasné ochrany plynoucí, nerozhodují o udělení, respektive přiznání dočasné ochrany jako takové. Členské státy tak mají pouze omezenou možnost odeprít práva plynoucí z dočasné ochrany osobám, které ji v EU požívají na základě rozhodnutí Rady č. 2022/382. Role členských států je omezena na ověření, zda daný žadatel skutečně spadá pod některou ze skupin osob vymezených v citovaném prováděcím rozhodnutí, a následné vydání odpovídajících dokladů, umožňujících přístup k čerpání dílčích práv osobám požívajícím dočasné ochrany.

[16] V rozsudku č. j. 1 Azs 174/2024-42 se Nejvyšší správní soud dále zabýval otázkou, zda z práva EU plyne osobám požívajícím dočasné ochrany právo určovat (a to i opakovaně), v jakém členském státě jim budou poskytována práva plynoucí z dočasné ochrany. Dospěl přitom k závěru, že státní příslušníci Ukrajiny, jimž byla v EU přiznána dočasná ochrana, mají právo na přemístění svého pobytu do jiného členského státu, který si zvolí. Za tím účelem jim musí být vydáno pobytové oprávnění. Česká právní úprava nepřijatelnosti žádosti o poskytnutí dočasné ochrany podle § 5 odst. 1 písm. d) *Lex Ukrajina* právu EU odporuje (k bližšímu odůvodnění viz odst. [35] až [70] odkazovaného rozsudku č. j. 1 Azs 174/2024-42).

[17] Nejvyšší správní soud nijak nezpochybňuje, že nelze požívat práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech zároveň. Podle odst. [78] odůvodnění rozsudku č. j. 1 Azs 174/2024-42 může při posuzování žádostí o poskytnutí dočasné ochrany dojít k několika situacím, které je vhodné uvést s ohledem na další postup žalovaného v této věci i v dalších obdobných věcech:

1. Žádost o dočasnou ochranu v ČR bude podána, *aniž osoba předtím požádala* o pobytové oprávnění v jiném členském státě. Pokud tato osoba bude spadat pod čl. 2 rozhodnutí Rady 2022/382, bude namísto dočasnou ochranu poskytnout a za tím účelem vydat povolení k pobytu.
2. Žádost o dočasnou ochranu v ČR bude podána *poté, co osoba podala žádost v jiném členském státě*, avšak pobytové oprávnění v něm *ještě neobdržela*. V takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. c) *Lex Ukrajina* pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.
3. Žádost o dočasnou ochranu v ČR bude podána *poté, co osoba již v minulosti obdržela* pobytové oprávnění v jiném členském státě, avšak tímto oprávněním k okamžiku podání žádosti prokazatelně *již nedisponuje* (například bylo na žádost žadatele zrušeno). V takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) *Lex Ukrajina* pro jeho neslučitelnost s právem EU a žádost bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat.
4. Žádost o dočasnou ochranu v ČR bude podána *poté, co osoba obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě* a toto oprávnění *je stále platné a trvá*. Ani v takovém případě nelze postupovat dle § 5 odst. 1 písm. d) *Lex Ukrajina* pro jeho neslučitelnost s právem EU. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat. Stěžovatel žadatele poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Bude-li žadatel na své žádosti trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v ČR, stěžovatel ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území ČR dojde podle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění stěžovatel vydá držiteli dočasné ochrany oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, respektive pokud se nepodaří

pokračování

relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě. K tomu mu poskytne součinnost.

- a. Jestliže žadatel učiní kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném členském státě a tuto skutečnost ve stanovené lhůtě doloží (například kopií aktu učiněného vůči orgánům původního hostitelského státu), stěžovatel žádosti vyhoví a vydá oprávnění k pobytu.
- b. Stěžovatel žádosti vyhoví a vydá oprávnění k pobytu rovněž v situaci, kdy žadatel doloží, že učinil nezbytné kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě, avšak k jeho zániku dosud nedošlo z důvodu nečinnosti na straně orgánů tohoto členského státu. O této skutečnosti stěžovatel sám uvědomí orgány původního hostitelského státu a nezbytné údaje vloží do informačního systému *Temporary Protection Platform* (TPP).
- c. Pokud žadatel v přiměřené lhůtě nedoloží, že učinil kroky směřující k ukončení pobytového oprávnění v původním hostitelském členském státě, stěžovatel žádost o poskytnutí dočasné ochrany zamítne.

[18] S ohledem na uvedené nemohou samotné sekundární přemístění žadatele a jeho žádost o dočasnou ochranu představovat zneužití práva. Nelze však vyloučit, že se žadatel v individuálním případě takového zneužití práva dopustí. To ovšem musí být následně zdůvodněno a prokázáno správním orgánem (kromě již opakovaně zmiňovaného rozsudku tohoto soudu č. j. 1 Azs 174/2024-42, viz též rozsudek ze dne 24. 1. 2025, č. j. 5 Azs 190/2024-20).

[19] Lze tedy uzavřít, že městský soud pochybil, odmítl-li žalobu stěžovatelky jako nepřípustnou. Naopak měl jednak považovat vrácení žádosti stěžovatelce za faktický úkon žalovaného, který pojmově může být nezákonným zásahem (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016-36), a dále měl, s ohledem na nemožnost použití výluky ze soudního přezkumu zakotvené v § 5 odst. 2 Lex Ukrajina pro rozpor s právem Evropské unie, žalobu věcně posoudit a meritorně o ní rozhodnout.

[20] Pro úplnost je třeba dodat, že odkazuje-li žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti na návrh nového prováděcího rozhodnutí Rady, kterým má být prodloužena platnost dočasné ochrany, nelze takový odkaz považovat za právně relevantní pro posouzení zákonnosti jeho postupu v nyní posuzované věci. Žalovaný žádost stěžovatelky o udělení dočasné ochrany odmítl jako nepřípustnou podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 65/2022 Sb., v době, kdy bylo účinné prováděcí rozhodnutí Rady (EU) č. 2022/382 ve znění rozhodnutí Rady (EU) č. 2023/2409 ze dne 19. 10. 2023. Vzhledem k tomu byl povinen vycházet z tehdy platného a účinného právního rámce. Návrh nového rozhodnutí Rady (č. 9933/25), na který žalovaný odkazuje, dosud nenabyl účinnosti. Jedná se o legislativní návrh, který se nachází ve fázi projednávání, a nelze mu přiznat zpětnou účinnost ani jej aplikovat retroaktivně.

Právní účinky takového aktu mohou nastat až po jeho formálním přijetí a zveřejnění v Úředním věstníku Evropské unie (k tomu shodně viz například rozsudky tohoto soudu ze dne 30. 6. 2025, č. j. 3 Azs 244/2024-54, či ze dne 2. 7. 2025, č. j. 7 Azs 233/2023-40).

[21] Nejvyšší správní soud tudíž shrnuje, že napadené usnesení je nezákonné a kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. byl naplněn.

[22] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 věta první, část věty před středníkem s. ř. s.); v něm bude městský soud vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Městský soud se tedy žalobou bude věcně zabývat v rozsahu uplatněných žalobních bodů a zohlední přitom závěry vyslovené v rozsudku *Krasiliva* i v navazující judikatuře Nejvyššího správního soudu.

[23] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne městský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[24] Byť Nejvyšší správní soud rozhodnutí městského soudu ruší a věc mu vrací k dalšímu řízení, je povinen zároveň rozhodnout o odměně a náhradě hotových výdajů ustanoveného zástupce stěžovatelky, které dle § 35 odst. 10 s. ř. s. hradí stát. Odměna a hotové výdaje ustanoveného advokáta sice totiž patří mezi náklady řízení ve smyslu § 57 s. ř. s., nejde však o náhradu nákladů řízení mezi jeho účastníky ve smyslu § 60 s. ř. s., o níž má dle § 110 odst. 3 s. ř. s. v případě náhrady nákladů řízení o kasační stížnosti po zrušení napadeného rozhodnutí krajského (městského) soudu rozhodovat v dalším řízení krajský (městský) soud.

[25] Zástupce stěžovatele, advokát JUDr. Štěpán Pastorek, byl stěžovatelce ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2023, č. j. 2 Azs 222/2023-36. Soud zástupci přiznal odměnu za dva úkony právní služby ve výši 3 100 Kč za každý tento úkon (převzetí a příprava zastoupení, a doplnění kasační stížnosti) a dále paušální náhradu hotových výdajů advokáta ve výši 300 Kč za každý tento úkon v souladu s § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. b) a d) a § 13 odst. 4 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024 (srov. přechodné ustanovení v čl. II vyhlášky č. 258/2024 Sb., kterou byl s účinností od 1. 1. 2025 změněn advokátní tarif), celkem tedy 6 800 Kč. Jelikož ustanovený advokát doložil, že je plátcem DPH, zvyšuje se tato částka na 8 228 Kč. Uvedená částka bude zástupci stěžovatelky vyplacena ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. července 2025

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu